

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-4-77
Karar Sayısı : 17-44/692-305
Karar Tarihi : 28.12.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK,
Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER : Metin HASSU, Nezir Furkan KIRAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - C.N.K. Oto.ve Deri Koruma Hizm. Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi : Av. Faruk KÜÇÜK
Muhsin Yazıcıoğlu Cad. Asmalı Bahçe Sitesi No:36/2
Çukurambar- Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Beken Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin Rekabet Kurulunun 13-57/808-345 sayılı kararına konu olan mini onarım alanındaki faaliyetlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca yeniden incelenmesi talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 03.11.2017 tarih ve 7931 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 13.12.2017 tarih ve 2017-4-77/BN-1 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notunda; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) C.N.K. Oto. ve Deri Koruma Hizm. Tic. Ltd. Şti. (CNK) tarafından yapılan başvuruda; CNK'nın 26.12.2008 tarih ve 2936 sayılı şikayeti üzerine Kurul'un yaptığı inceleme sonunda verdiği 18.06.2009 tarih ve 09-29/608-147 sayılı kararının Danıştay 13. Dairesinin 18.12.2012 tarih ve 2009/6923 E., 2012/3882 K. sayılı kararıyla ilgili pazarın yanlış tanımlandığı gerekçesiyle iptal edildiği, anılan iptal kararının ise Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun (İDDK) 07.06.2017 tarih ve 2015/280 E., 2017/2467 K. sayılı kararıyla kesinleştiği bildirilmiştir.
- (5) Başvuruda ayrıca, Kurul'un yukarıda anılan iptal kararı üzerine aldığı 09.10.2013 tarihli ve 13-57/808-345 sayılı kararına yönelik olarak ise Ankara 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin 19.07.2017 tarihli ve 2014/1612 E. ve 2017/512 K. sayılı gerekçeli kararında; mini hasar onarımı için tüketicilerden herhangi bir ek ödeme alınmasının hukuka ve sigortacılık yasasına ilişkin mevzuata aykırı olduğunun ve mini onarım için ek prim alınmasının mükerrerlik yarattığının hükme bağlanmasının yanında poliçe başına prim ödeme koşulunun, Türk Borçlar Kanunu'nun 27/1. maddesi ile birlikte, 5684 sayılı Sigortacılık Yasasına ve kabul görmüş aktüeryal tekniklere aykırılık teşkil ettiğine ilişkin tespitlerinden dolayı yeniden bir inceleme yapılması gerektiği ifade edilmiştir.
- (6) Başvuruda, Ankara 3. Asliye Ticaret Mahkemesi kararı sonucunda yapılan değerlendirmede sigorta şirketlerinin poliçe başına toptan fiyatlandırma yaparak hizmetin tamamını tek bir sağlayıcı üzerinden sattığı, bu uygulamanın münhasırlık yarattığı iddia edilmiştir. Bu münhasırlık sonucunda ise ortaya dolaylı bir rekabet etmeme yükümlülüğü çıktığı ifadesine yer verilmiştir.

- (7) CNK temsilcisi tarafından yapılan başvuruda öncelikle Asliye Ticaret Mahkemesinin ihtilaf konusuyla alakalı tüketiciler aleyhine bir faaliyet yürütüldüğüne ilişkin saptamasına yer verilmiştir. Sigorta şirketleri tarafından mini hasar onarımı her ne kadar müşterilere karşılıksız sunulan bir edim olarak tanıtılsa da gerek Mahkeme kararında gerekse de Kurul'un iptale konu 09-29/608-147 sayılı kararında, şirketlerin sigorta primlerine mini onarım hizmetlerinin maliyetlerini zımnen yansıttıkları tespitine yer verilmiştir. Başvuran, tüketiciler aleyhine olduğu açık olan bu uygulamaya rağmen Kurul'un 09-29/608-147 sayılı ilk kararında 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesine dayanarak bir bireysel muafiyet tanınmasının hukuka aykırı olduğunu belirtmiştir.
- (8) Başvuruda yer verilen bireysel muafiyete ilişkin aykırılık iddiasının yukarıda anılan ve bizzat CNK tarafından yapılan temyiz ile başlamış süreç sonucunda kesinleşen kararlar birlikte iptal edilmiş bir Kurul kararına ilişkin olması sebebiyle bu konunun tekrar değerlendirilmesine ihtiyaç bulunmamaktadır. Anılan iptal kararı sonucunda konuya ilişkin alınan 09.10.2013 tarihli ve 13-57/808-345 sayılı Kurul kararında;
- "1-Kasko sigortacılığı alanında faaliyet gösteren Anadolu Sigorta A.Ş., Aksigorta A.Ş., Allianz Sigorta A.Ş., Başak Groupama Sigorta A.Ş., Güneş Sigorta A.Ş., Ankara Sigorta A.Ş., Birlik Sigorta A.Ş., HDI Sigorta A.Ş., AIG Sigorta A.Ş. ve Aviva Sigorta A.Ş. ile Beken Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. arasında mini hasar onarımı hizmetine ilişkin yapılan dikey anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediğine,*
- 2- Bu çerçevede söz konusu sigorta şirketlerinin kasko sigortası kapsamında mini hasar onarımı hizmetini münhasıran Beken Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.'den almaları sonucu şirketin piyasada tekel konumuna geldiği, C.N.K. Otomobil ve Deri Koruma Hizmetleri Ticaret Ltd. Şti.'nin piyasa dışına itildiği ve piyasaya girişlerin engellendiği iddialarının gerçeği yansıtmadığına,*
- 3- Bahsi geçen sigorta şirketlerinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında anlaşma veya uyumlu eylemleri sonucu mini hasar onarımı hizmetlerinde rekabeti engellediği iddiasına ilişkin herhangi bir belgeye ulaşamadığına"*
- hükmedilmiştir. Böylelikle mini onarım hizmetlerine ilişkin hâlihazırda Kurul'un tanıdığı olduğu bir muafiyet olmadığından eski bir karara yönelik yapılan tespitlerin yeni bir incelemeyi gerektirecek nitelikte bir durum yaratmadığı açıktır.
- (9) CNK temsilcisince yapılan başvuruda, mini onarım hizmetine ilişkin uygulamanın gerek Hazine Müsteşarlığı'nca yayınlanan sektör duyurularına gerekse de Türk Borçlar Kanunu'na ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na aykırı olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Kurul'un kararlarında yapılan müşteri memnuniyetine ilişkin tespitlere yönelik olarak, mini onarıma ilişkin hükümlerin müzakere edilmeden kasko poliçe sözleşmelerine konulması nedeniyle genel işlem koşulu niteliğinde olduğu ve bu şart olmadan sözleşmenin yapılamayacağı anlaşılmış olduğundan yapılan haksız fiil değerlendirmesiyle beraber düşünüldüğünde bir müşteri memnuniyetinden bahsedilemeyeceği ifade edilmiştir.
- (10) 13-57/808-345 sayılı Kurul kararında münhasırlığa ilişkin tespitler öncelikle sözleşmelerin incelenmesi yoluyla yapılmıştır. Doğrudan münhasırlığa yönelik herhangi bir hüküm içermediği belirlenen sözleşmelerin uygulanmasında ayrıca dolaylı yoldan rekabet etmeme yükümlülüğüne dönüşecek bir düzenlemenin de bulunmadığı görülmüştür. Fiili münhasırlık bakımından, sigorta şirketlerinin mini onarım hizmetinden duyduğu memnuniyetin yanında "...poliçe bazlı ödeme sisteminin AUTOKING'in bir dayatması şeklinde ortaya çıkmadığı, hatta tamir bazlı ödemeye göre AUTOKING'in aleyhine olduğu ve sigorta şirketlerinin birden fazla mini onarım hizmeti veren diğer bir teşebbüsle de çalışmasına hukuki ve ekonomik açıdan engel oluşturmadığı" tespitine yer verilerek münhasırlık yaratacak bir durumun olmadığı kanaatine varılmıştır.

- (11) Kurul tarafından yapılan bütün değerlendirmeler mahkeme kararıyla da sabittir. Zira Kurul'un 13-57/808-345 sayılı kararının iptali istemiyle açılan davayı reddeden İdare Mahkemesi kararını onayan Danıştay 13. Dairesinin 05.06.2017 tarihli ve 1026/1510 E., 2017/1770 K. sayılı kararında "...şikâyet konusu hususlarla ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesinin ihlal edilmediğine ve soruşturma açılmamasına karar verildiği, şikâyet konusu hususlar hakkında, piyasada alıcı konumundaki sigorta şirketlerinin tüm mini onarım hizmeti alımını tek bir sağlayıcıdan (Autoking) tedarik etmesinin münhasırlık maddesinin doğurduğu bir mecburiyetten değil, sigorta şirketlerinin bağımsız iradeleri ve tercihleri neticesinde oluştuğu sigorta şirketlerinin tek bir hizmet sunucusu ile çalışmayı tercih etmelerine ölçek ekonomisinden yararlanmak, etkinlik sağlamak ya da hizmet kalitesinden duyulan memnuniyet, yaygın ağ gibi faktörlerin sebep olduğu görülmekle davacı şirket tarafından ileri sürülen şikâyet konusu hususların haklı bulunmayarak reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı, davacının ileri sürmüş. olduğu iddialar çerçevesinde şikâyet edilen sigorta şirketleri ile şikâyet edilen Beken Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. arasında imzalanan mini hasar onarımına dair sözleşmelerin ara kararı ile getirilerek incelenmesi neticesinde, taraflar arasındaki sözleşmelerde rekabeti ihlal eden veya sınırlayan bir hükme rastlanmadığı, bununla beraber bu sigorta şirketlerinin rekabeti engelleyecek veya kısıtlayacak tarzda aralarında bir anlaşma veya uyumlu eyleme dair bilgi ve belgeye rastlanmadığı, bazı sigorta şirketlerinin mini hasar onarımı ile ilgili şikâyet edilen Beken Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. (Autoking) dışında bu hizmeti veren şirketlerle sözleşme imzalıktan, davacı ile sigorta şirketlerinin sözleşme imzalanmamasının ise müşteri memnuniyeti, yaygın bayi ağı, hizmet kalitesi gibi piyasa faktörlerinden kaynaklandığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı şirket tarafından temyiz edilmiştir. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddi yolundaki temyize konu Ankara 17. idare Mahkemesi'nin 22.01.2016 tarih ve E:2014/93, K:2016/140 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmeyerek anılan Mahkeme kararının ONANMASINA..." hükmedilmiştir.
- (12) Dolayısıyla; son Kurul kararı çerçevesinde sözleşmelerde yapılan incelemelerin ve fiili duruma yönelik yapılan araştırmaların sonucunda tespit edilmiş bir münhasırlık ve tanınmış bir muafiyet olmadığı, poliçe bazlı ödeme sisteminin bir dayatma sonucu değil sigorta şirketlerinin tercihi sonucunda uygulandığının hem Kurul kararı hem de yargı kararları ile sabit olduğu açıktır. Mini hasar onarımı pazarındaki hizmet ağı ve kalitesinin belirleyici olduğu saptamaları yanında poliçe başına prim ödeme sisteminin gerekliliğinin ölçek ekonomileriyle açıklanamayacağı ve kasko fiyatlarının seyrine ilişkin iddiaların da yeniden incelemeyi gerektirecek yapıda olmadığı kanaatine varılmıştır.

17-44/692-305

H. SONUÇ

- (13) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Kurum kayıtlarına 03.11.2017 tarih ve 7931 sayı ile giren başvuruya ilişkin olarak herhangi bir işlem tesisine gerek bulunmadığına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.